

ΕΠΙΧΡΗΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ
Καλλιθέα
1323

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Όργανο όμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Αθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 55ο - ΤΕΥΧΟΣ 523 ●
● ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2008 ●

● «Ίδε ό άμνός του Θεού ό αίρων τήν άμαρτίαν του κόσμου» (Ίωάν. α΄ 29) ●

Η ΠΟΡΝΕΙΑ, ΑΜΑΡΤΙΑ

Ό άγιασμός τό θέλημα του Θεού

Όταν λέμε «θέλημα του Θεού», έννοούμε και τό τί θέλει ό Θεός και τό πώς τό θέλει. Τό πώς τό έκφράζουν οι έντολές Του. Οι έντολές είναι έκφρασις της αγάπης του Θεού. Μας αγαπά, γι' αυτό δέν μας αφήνει σέ διλήμματα, σέ μετεωρισμούς, αλλά μας λέει συγκεκριμένα τί θέλει. Και οι έντολές του Θεού δέν είναι βαρειές και άσήκωτες, άφου πρώτος Έκείνος σπένδει σέ βοήθεια. «Αυτή έστιν ή αγάπη του Θεού, ίνα τας έντολάς αυτού τηρώμεν' και αι έντολαι αυτού βαρειαι ούκ εισίν» (Α' Ίωάν. ε' 3).

• Τό τί θέλει ό Θεός τό έκφράζει μιά λέξις, πού αναφέρει ό άπόστολος Παύλος. Είναι ή λέξις «άγιασμός». «Τούτό έστι θέλημα του Θεού, ό άγιασμός ύμωv, άπέχεσθαι ύμās από της πορνείας» (Α' Θεσ. δ' 3).

Τότε έκτιμά κανείς περισσότερο τήν καθαρότητα, όταν δή τή βρωμιά και τήν άκαθαρσία. Τότε έκτιμά κανείς τήν έγκράτεια, τήν άγνότητα, τήν άγιότητα, όταν δή πόσο βρώμικα είναι τ' άμαρτωλά πάθη, και δή τά σαρκικά.

«Απέχεσθαι ύμās από της πορνείας».

Μέ τή λέξι «πορνεία» έδώ έννοεί όλα τά σαρκικά πάθη. Είναι πολύ σημαντική ή αντίθεση του Παύλου. Αντιπαραθέτει τον άγιασμό στην πορνεία. Δέν είναι δυνατόν ν' άγιασθή ένας άνθρωπος, πού θέλει κι έξακολουθεί νά κυλιέται στό βούρκο άκαθάρτων παθών. Δυστυχώς πολλοί και σήμερα ύποστηρίζουν και θεωρητικά τά σαρκικά άμαρτήματα.

• Τό νά πέφτη κάποιος, είναι κακό.

• Τό νά μή κάνη άγώνα για ν' άπαλλαγή άπ' τίς σαρκικές έκτροπές, είναι πιό κακό, χειρότερο.

• Τό νά δικαιολογή όμως τά σαρκικά πάθη, νά τά «ώραιοποιή» και νά προσπαθή νά τά στηρίξη και... θεολογικά, έ, αυτό πλέον είναι σατανικό!

Έχουμε φτάσει σ' αυτό τό σατανικό σημείο. Αντί ν' άναγνωρίζουμε τήν άδυ-

ναμία μας και να ζητάμε την καθαρτική και αγιαστική χάρι, ώστε ν' απαλλαγούμε σύντομα απ' τή βρωμιά τών σαρκικών έκτροπων, έμεις ή άδιαφορούμε, ή παίζουμε μέ τήν άμαρτία, ή και τήν ύποστηρίζουμε ως... καλή και θεάρεστη!

Βραβείο καθαρότητας σέ... χοίρο!

Κάτι τέτοιο μοιάζει, σάν να δίνουμε βραβείο καθαρότητας στό χοίρο, μόνο και μόνο διότι κυλιέται μέσ' στη λάσπη και τό βούρκο.

Τή δυσσομία τοῦ χοίρου (τοῦ γουρουιού) χρησιμοποιεῖ ως παράδειγμα ὁ ἱερός Χρυσόστομος, γιά νά δείξη πόσο άκάθαρτα εἶναι τά σαρκικά άμαρτήματα: «Καθάπερ χοῖρος βορβόρου πεπληρωμένος, οὐ δ' ἂν εἰσέλθῃ, δυσωδίας ἐνέπλησεν ἅπαντα, καί τὰς αἰσθήσεις ἐπλήρωσε κόπρου, οὕτω καί ἡ πορνεία. Δυσέκνιπτόν ἐστι τό κακόν. Ὅταν δέ τινες καί γυναῖκας ἔχοντες τοῦτο πράττωσι, πόση τῆς ἀτοπίας ἡ ὑπερβολή;» (Ε.Π.Ε. 22,452).

Μετὰ φρασῖς: Ὅπως ὁ χοῖρος, ὅταν εἶναι γεμάτος ἀπό βούρκο, ὅπου κι ἂν πάη, ὅλα τά γεμίζει μέ τή δυσσομία του καί τίς αἰσθήσεις τίς χορταίνει μέ κοπριά, ἔτσι καί μέ τήν πορνεία. Δύσκολα ἐξαλείφεται αὐτό τό πάθος. Καί μάλιστα, ὅταν μερικοί, ἂν κι ἔχουν γυναικες, πράττουν σαρκικές πράξεις μ' ἄλλες γυναικες, τότε ἔχουμε ἀνοησία μεγάλη.

• Βρωμιά ή πορνεία. Ὅλα τά σαρκικά άμαρτήματα, πορνεία (μεταξύ αγάμων), μοιχεία (ὅταν ὁ ἕνας ή καί οἱ δύο εἶναι παντρεμένοι), ἀνυπανισμός (ὅταν άμαρτάνῃ κανείς μόνος), ἀνωμαλίες (παρά φύσιν πράξεις), ὁμοφυλοφιλία.

• Ἡ πορνεία, κάθε σαρκική άμαρτία, δέν γεννιέται κατ' εὐθείαν ὡς πράξις.

Ξεκινᾷ ἀπό λογισμό, ἀπό ἐπιθυμία, ἀπό βλέμμα αἰσχρό, καί προχωρεῖ στά στάδια προετοιμασίας γιά τήν πράξι (συμπάθεια, οἰκειότητα, συναισθηματικό δέσιμο, ἐξάρτησις, ἀκατανίκητη ἐπιθυμία κ.λπ.).

Πρόκειται γιά φωτιά, πού σιγά - σιγά ἀνάβει καί φουντώνει καί κατα-

καίει τά πάντα, καί τήν άγνότητα καί τή συζυγική πίστι καί τήν ἐγκράτεια καί τήν οἰκογένεια καί τήν κοινωνία. Κι ὅπως ή φωτιά, ή καταστρεπτική πύρκαγιά, ἀπό μία σπῖθα ξεκινᾷ, ἔτσι καί ή σεξουαλική φωτιά ξεκινᾷ ἀπ' τή σπῖθα τών πειρασμῶν.

Δέν φταῖνε οἱ νέοι, λείπει ὁ ἱερός Χρυσόστομος.

Φταῖνε ὅλοι ἐκεῖνοι, πού σερβίρουν τούς πειρασμούς καί ἐξάπτουν τούς νέους. Δέν εἶναι ή νεότητα κακό, ἀλλ' ή ἀπροσεξία τῆς νεότητος καί ή ἔκθεσις τῆς στοῦς πειρασμούς, αὐτό εἶναι κακό. Ὅς ἀκούσουμε τόν ἅγιο Πατέρα: «Οὐχ ή νεότης αἰτία ἐπεὶ ἔμελλον πάντες οἱ νέοι ἀκόλαστοι εἶναι· ἀλλ' ήμεῖς ἑαυτούς ὠθοῦμεν εἰς τήν πυράν. Ὅταν γάρ ἀνέλθῃς εἰς θέατρον καί καθίσῃς γυμνοῖς μέλεσι γυναικῶν τούς ὀφθαλμούς ἐσπίων, πρὸς μέν καιρόν ἤσθης, ὕστερον δέ πολὺν ἐκείθεν ἔθρεψας τόν πυρετόν. Ὅταν καί θεάματα καί ἄσματα μηδέν ἕτερον, ἀλλ' ή ἔρωτας ἀτόπους ἔχουσιν, εἰπέ μοι, δυνήσῃ σωφρονῆσαι λοιπόν, ἐκείνων τῶν διηγημάτων, ἐκείνων τῶν θεαμάτων, ἐκείνων τῶν ἀκουσμάτων κατεχόντων σου τήν ψυχῆν, καί ὀνειρῶν τοιούτων διαδεχομένων λοιπόν;» (Ε.Π.Ε. 22,464). Μετὰ φρασῖς: Δέν εἶναι ή νεότητα ή αἰτία. Ἄν συνέβαινε κάτι τέτοιο, θάπρεπε ὅλοι οἱ νέοι νά ἦσαν ἀκόλαστοι. Ἐμεῖς ὠθοῦμε τούς ἑαυτούς μας στή φωτιά. Ὅταν πηγαίνῃς στό θέατρο καί κάθῃσαι ν' ἀπολαύσῃς μέ τά μάτια σου γυμνά μέλη γυναικῶν, προσωρινά νομίζεις ὅτι εὐχαριστήθηκες, ἀλλ' ἀργότερα νοιώθεις, ὅτι ἀπ' ἐκεῖ ξεκίνησε ὅλη ή ἔξαισις τῆς άμαρτίας. Ὅταν καί θεάματα καί ἀκούσματα τίποτε ἄλλο δέν προβάλλουν, παρά παράνομους ἔρωτες, πές μοι, πῶς θά μπορέσῃς νά συμπεριφέρεσαι μέ σωφροσύνη, ὕστερα ἀπό τέτοιες διηγήσεις, ἀπό τέτοια θεάματα, ἀπό τέτοια ἀκροάματα; Ὅλα αὐτά κατέχουν πλέον τήν ψυχῆ σου καί γίνονται ἀντικείμενο καί τῶν ὀνειρῶν σου ἀκόμα.

Σκοπός καί καρπός

Τό σέξ ὁ Θεός τό ἔδωσε στους ἀν-

θρώπους, για τή λειτουργία, πού εκείνος έχει όρισει, δηλαδή, για τό γάμο.

Σκοπός καί τῆς σεξουαλικῆς ζωῆς, δηλαδή, τῆς ζωῆς τοῦ γάμου, εἶναι ὁ ἀγιασμός, ὅπως καί για κάθε ἄλλη πράξι ἢ λειτουργία τοῦ ἀνθρώπου. Καί αὐτός δέν ἐπιτυγχάνεται, παρά μόνο μέ τή σωστή λειτουργία κάθε πράξεως.

Μερικοί σταματοῦν στόν ἀγιασμό. Λένε ὑποκριτικά:

—Σκοπός τοῦ γάμου δέν εἶναι ἡ τεκνογονία, ἀλλ' ὁ ἀγιασμός!

Φυσικά εἶναι ὁ ἀγιασμός σκοπός τοῦ γάμου, ἀλλά:

- Δέν συντελεῖται ὁ ἀγιασμός, ὅταν καταστρέφουμε τούς καρπούς τοῦ γάμου, δηλαδή τά παιδιά.

- Δέν συντελεῖται, ὅταν ἐμποδίζεται ἡ καρποφορία τοῦ δέντρου τοῦ γάμου.

- Δέν συντελεῖται, ὅταν δέν λειτουργῆ σωστά τό σέξ, ἀλλά διεστραμμένα.

Ὁ ἀγιασμός συντελεῖται καί μέ τό γάμο, ὅπως καί μέ τήν παρθενία, ἀλλ' ὅταν δέν εἶναι κι οἱ δύο καταστάσεις στείρες. Λέει για τό σκοπό τοῦ γάμου ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Ἐπί κοινωνία βίου καί παιδοποιεῖα κατηγγυήθη γυνή τῷ ἀνδρί, οὐκ ἐπί ἀσχημοσύνη καί γέλωτι· ἵνα οἰκουρῆ, ἵνα παιδεύη κάκεινον εἶναι σεμνόν*» (Ε.Π.Ε. 22,460). Μετάφρασις: Ἡ γυναίκα δόθηκε στόν ἄντρα, για κοινωνία βίου καί τεκνοποιεῖα, ὄχι για ἀσχημοσύνες καί γέλια. Δόθηκε για νᾶναι νοικοκυρά καί να βοηθή τόν ἄντρα της νᾶναι σεμνός.

Ἀποχή ἀπ' τό κακό, προσκόλλησις στό ἀγαθό.

- Κακό εἶναι ἡ πορνεία.

- Καλό εἶναι ἡ ἀγνότης, ἡ ἐγκράτεια, ἡ τιμιότητα, ἡ ἱερότητα κι αὐτῆς τῆς λειτουργίας, πού λέγεται συζυγική ζωή.

- Ἡ ἀποχή ἀπ' τό κακό εἶναι προϋπόθεσις, να ζήσουμε τήν πνευματική ζωή καί να ὀδηγοῦμαστε στόν ἀγιασμό.

Ὁ ἀγιασμός δέν εἶναι μιὰ ὀριακή κατάστασις. Εἶναι μιὰ σταδιακή κατάκτησις. Συνεχῶς ἀγιαζόμαστε. Μέ τή μετάνοια, μέ τήν ἐξομολόγησι, μέ τήν

ἀγάπη, μέ τή χάρι τοῦ Θεοῦ, μέ τήν ὁμολογία, μέ τή θυσία.

Ὁ ἀγιασμός εἶναι ἡ σταδιακή ἀποκάλυψις τῶν πνευματικῶν μας ὀφθαλμῶν, για ν' ἀξιοθῶμε να δοῦμε τόν Κύριο. «Εἰρήνην διώκετε μετά πάντων, καί τόν ἀγιασμόν, οὐ χωρίς οὐδεῖς ὄψεται τόν Κύριον» (Ἐβρ. ιβ' 14).

Σκεῦος τιμῆς, ὄχι ἀτιμίας

- Ἡ ἀμαρτία εἶναι ὑποδούλωσις.

- Ἡ ἐγκράτεια εἶναι ἀπελευθέρωσις.

Ἀντιστρέφονται συνήθως τά πράγματα. Θεωροῦνται ἀπελευθερωμένοι ἄνθρωποι, ἄντρες καί γυναῖκες, ὅσοι σπᾶνε κάθε φραγμό, κάθε φρένο, καί προβαίνουν σέ πράξεις ἀσυδοσίας.

—Δικό μου τό σῶμα· τό κάνω ὅ,τι θέλω!

Συνηθισμένη δικαιολογία, πού προβάλλουν μέ ἐπιπολαιότητα ὅσοι γίνονται θύματα τοῦ κακοῦ, ἐξαρτήματα τῶν σαρκικῶν ἐκτροπῶν καί διαστροφῶν.

- Δέν εἶναι δικό μας τό σῶμα. Ἀνήκει στό Χριστό, πού τό ἀγόρασε. Τονίζει ὁ Παῦλος: «Οὐκ ἐστε ἑαυτῶν· ἡγοράσθητε γάρ τιμῆς» (Α' Κορ. στ' 20).

- Ἀλλά καί δικό μας νᾶταν τό σῶμα, ποτέ τή σκλαβιά δέν μπορούμε να τήν ὀνομάσουμε ἐλευθερία. Καί ὁ ναρκομανῆς νομίζει πῶς κάνει ὅ,τι θέλει, ἀλλά στήν πραγματικότητα δέν κάνει ὅ,τι θέλει. Σύρεται να κάνη αὐτό πού δέν θέλει, πού δέν πρέπει, πού τόν σκοτώνει. Σκλάβος τῆς ἐξαρτήσεως.

- Ἐτσι συμβαίνει καί μέ κάθε πάθος. Αὐτό, πού δέν θέλουμε, αὐτό κάνουμε (Ρωμ. ζ' 19).

Για να δείξη, ὅτι τότε γινόμαστε κύριοι, ἀφεντικά τοῦ ἑαυτοῦ μας, ὅταν ἀποφεύγουμε τίς ἄτακτες ὁρμές τῶν παθῶν, τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τό ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἀγιασμῷ καί τιμῇ» (Α' Θεσ. δ' 4). Δηλαδή: Ὁφείλει καθένας σας να γνωρίζη πῶς να χρησιμοποιεῖ τό σῶμα του μέ καθαρότητα καί τιμιότητα.

Σκεῦος εἶναι τό σῶμα. Μᾶς τό ἔδωσε

ὁ Θεός. Ὡς κατοικητήριο τῆς ψυχῆς. Ναός τοῦ πνεύματος. Ναός τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀπ' τῆ στιγμῆ τῆς βαπτίσεως.

Τό ἐπλασε καί τό ἀνέπλασε ὁ Θεός ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

• Ὄταν ἓνα ὀλόχρυσο δοχεῖο ἔχη ἀκριβοπληρωθῆ, δέν τό χρησιμοποιοῦμε γιά βρωμιές.

Τό ἀκριβοπλήρωσε τό σῶμα μας ὁ Χριστός μέ τό πανάγιο Αἷμα Του. Ὅχι ἀπλῶς τό χρυσώνει, ἀλλά τό ἀφθαρτίζει μέ τήν ἀνάστασι. Θά λάμπη στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Πῶς μπορούμε, λοιπόν, νά τό χρησιμοποιοῦμε γιά ἀκάθαρτες πράξεις;

• Ὄταν ἓνα σκεῦος πολύτιμο ἔχη ἀγοραστῆ, γιά νά χρησιμεύσῃ ὡς μυροδοχεῖο, δέν εἶναι δίκαιο καί πρέπει νά χρησιμοποιηθῆται ὡς κοπροδοχεῖο!

Τό σῶμα δόθηκε γιά μυροδοχεῖο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Γιά νά χρησιμοποιηθῆται «ἐν ἀγιασμῶ καί τιμῇ», ὄχι γιά νά χρησιμοποιηθῆται στή λατρεία τῆς Ἀφροδίτης.

Κύριοι, ὄχι δοῦλοι

«Ἐκαστος ὑμῶν τό σκεῦος κτᾶσθαι».

• Νά γίνουμε κυρίαρχοι. Νά κυριεύουμε, ὄχι νά κυριενώμαστε ἀπ' τά πάθη.

Νά κρατᾶμε, ὄχι νά παρασυρώμαστε ἀπ' τήν ἁμαρτία. «Τό κρατεῖν ἐναντὶν μεγίστη νίκη ἐστίν».

Ἡ ἐγκράτεια, αὐτή εἶναι ἡ σπουδαιότερη ἀντίστασις, πού καθιστᾶ τόν ἄνθρωπο αὐτοκράτορα (μέ δασεῖα), ἀληθινά ἀπελεύθερο καί κύριο.

• Δίνει μεγάλη σημασία ὁ ἀπ. Παῦλος στόν ἀγῶνα κατά τῶν σαρκικῶν παρεκτροπῶν, διότι φοβᾶται τό νόμο τῆς συνηθείας, πού καθιστᾶ ὄλο καί δυσκολώτερη τήν προσπάθεια γιά ἀπεξάρτησι.

Εἶναι καλά, νά μή μάθη κανείς στίς σεξουαλικές ἐκτροπές, στήν πορνεία, στή μοιχεία, στόν ἀνυανισμό, σέ ἄλλα αἰσχρά πράγματα.

Ἄν μάθη καί ἡ ἕξις τόν πιέζῃ, τότε ἡ ἁμαρτία καθίσταται ἀνάγκη, ἐξαναγα-

κασμός, καταπίεσις, βάρος ἀσήκωτο. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος τονίζει, ὅτι οἱ νέοι, πού συνηθίζουν ἀπό μικροί νά μή πορνεύουν, αὐτοί καί δέν θά μοιχεύουν μετά τό γάμο. Ἀντίθετα, ὅσοι συνηθισαν πρό τοῦ γάμου νά πορνεύουν, ν' ἁμαρτάνουν μέ διάφορες γυναῖκες, καί μετά τό γάμο δέν θ' ἀρκεστοῦν στή γυναῖκα τους, ἀλλά θ' ἀναζητοῦν κι ἄλλες καί θά μοιχεύουν. «Ὁ μή μαθῶν πορνεύειν, οὐδέ μοιχεύειν εἴσεται· ὁ δέ ἐκείναις ἐγκαλινοῦμενος, καί ἐπί τοῦτο ταχέως ἤξει» (Ε. Π. Ε. 22,458).

• Δέν μιλάει μόνο γιά τοὺς ἐγγάμους ἐδῶ ὁ Παῦλος, ὅτι, δηλαδή, πρέπει νά χρησιμοποιοῦν γιά τό σκοπό πού πρέπει τό σκεῦος, τό σῶμα τους, ἀλλά καί γιά τοὺς ἀγάμους, γιά τοὺς παρθένοους.

• Δέν ἀρκεῖ νά μή χρησιμοποιηθῆται γιά τήν ἁμαρτία, τό σῶμα. Αὐτό ἀπλῶς καθιστᾶ τόν ἄνθρωπο ἐγκρατῆ.

• Ὅφειλε καί νά τό χρησιμοποιηθῆ γιά τό ἀγαθό. Αὐτό καθιστᾶ τόν ἄνθρωπο ἐνεργό, εὐεργετικό, δραστήριο. Κάθε τι, πού κάνει ὁ ἄνθρωπος μέ τό σῶμα του, μέ ὄλα τά μέλη καί τίς αἰσθήσεις τοῦ σώματος, πρέπει ν' ἀποβλέπουν στό «ἐν ἀγιασμῶ καί τιμῇ».

Ἄντί νά σκεπτώμαστε, πῶς θά βροῦμε εὐκαιρία ν' ἁμαρτήσουμε μέ τό σῶμα μας, ἄς ἀγωνιζώμαστε νά βρισκοῦμε εὐκαιρίες νά ἐπιτελοῦμε τό καλό καί μέ τό σῶμα μας.

Τό πρῶτο μᾶς κουράζει καί μᾶς κολλάζει.

Τό δεύτερο μᾶς ἀναπαύει καί μᾶς δοξάζει. Καί πρό παντός δοξάζει τό Θεό. «Δοξάσατε δὴ τόν Θεόν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καί ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ» (Α' Κορ. στ' 20).

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

Ὁρθόδοξη διδαχή
Ἡ ἐξομολόγησις κατά τόν Κοσμᾶ τόν Αἰτωλό

Ἦν ἴσως καί ἡμεῖς θέλωμεν νά ὠφεληθῶμεν ἀπό τά Ἐχραντα Μυστήρια ὡσάν τοὺς ἕνδεκα Ἀποστόλους τοὺς καλοὺς, καί νά μὴ βλαφθῶμεν ὡσάν τόν Ἰούδαν τόν κακόν, νά ἐξομολογούμεθα καθάρᾳ καί νά κοινωνῶμεν μέ φόβον καί τρόμον καί εὐλάβειαν.

Εἰ δέ καί πηγαίνομεν ἀνεξομολόγητοι, μεμολυσμένοι μέ ἁμαρτίας, καί τολμῶμεν νά μεταλαμβάνωμεν τά Ἐχραντα Μυστήρια, βάνομεν φωτιά καί καιόμεθα.

Ποῖος ἤξεύρει, ἀδελφοί μου, νά μοῦ εἴπῃ, ὁ ἥλιος φωτεινός εἶνε ἢ σκοτεινός; Μοῦ φαίνεται ὅλοι σας τό γνωρίζετε, ὅτι εἶνε φωτεινός καί τὰ πάντα φωτίζει. Εἶναι ὁμως μερικά ζῶα ὁπού τὰ λέγουν νυχτερίδες, καί ἄλλα κουκουβάγιες, καί ὅταν βγῆ ὁ ἥλιος θαμβώνονται καί σκοτιζονται καί δέν βλέπουν, καί ὅταν νυκτώσῃ, τότε βλέπουν.

Ἔτσι εἶνε καί τὰ Ἐχραντα Μυστήρια. Τόν καλόν τόν φωτίζουν καί τόν κάμνουν ὡσάν ἄγγελον. Ὁμοίως καί τόν ἁμαρτωλόν πάλιν τόν σκοτιζουν καί τόν κάμνουν ὡσάν τόν διάβολον.

Καθώς καί ἡ φωτιά ὅλα τὰ πράγματα δέν τὰ καιεῖ, μάλιστα τό χρυσάφι τό λαμπρύνει καί τό καθαρίζει, καί τὰ ἄλλα τὰ καιεῖ. Λοιπόν, ἄς γίνωμεν καί ἡμεῖς μάλαμα νά καθαρισθῶμεν, καί ὄχι ξύλα νά καιώμεθα.

Ἐδῶ ὁπού ἦλθα, χριστιανοί μου, ἔλαβα μίαν χαράν μεγάλην καί μίαν λύπην μεγάλην. Καί χαράν μεγάλην ἔλαβα βλέπων τήν καλήν σας γνώμην καί τήν καλήν σας μετάνοιαν. Λύπην ἔλαβα πάλιν στοχαζόμενος τήν ἀναξιότητά μου, πὼς δέν ἔχω καιρόν νά σᾶς ἐξομολογήσω ὅλους ἕνα πρὸς ἕνα, νά μοῦ εἴπῃ καθένας τὰ ἁμαρτήματά του, νά τοῦ εἴπω καί ἐγὼ ἐκεῖνο ὁπού μέ φωτίσῃ ὁ Θεός.

Θέλω, ἀλλά δέν μπορῶ, τέκνα μου.

Καθὼς ἕνας πατέρας εἶνε ἄρρωστος,

πηγαίνει τό παιδί του νά τό παρηγορήσῃ, ἐκεῖνος μὴ δυνάμενος τό διώχνει. Μά πὼς τό διώχνει; Μέ τήν καρδιά καημένη! Θέλει νά τό παρηγορήσῃ, μά δέν ἔμπορεῖ.

Ἄν θέλετε νά ιατρευθετε τήν ψυχὴν σας, τέσσαρα πράγματα σᾶς χρειάζονται.

Ἀπὸ τόν καιρόν ὁπού ἐγεννήθητε ἕως τώρα, ὅσα ἁμαρτήματα ἐπράξατε, νά τὰ πάρω ἐγὼ εἰς τόν λαμόν μου. Καί ἡ εὐγενία σας νά κρατήσετε τέσσαρες τρίχες. Ἔχω μία καταβόθρα καί τὰ ρίχνω μέσα. Εἶνε ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Χριστοῦ μας.

• Πρῶτη τρίχα εἶνε ὅταν θέλετε νά ἐξομολογήσθε, τό πρῶτον θεμέλιον εἶνε αὐτό ὁπού εἴπομεν, νά συγχωρήτε τοὺς ἐχθρούς σας. Τό κάμνετε;

— *Τό κάμνομεν, ἅγιε τοῦ Θεοῦ.*

— *Ἐπήρατε τήν πρώτην τρίχην.*

• Δεύτερη τρίχα εἶνε νά εὐρίσκετε πνευματικόν καλόν, γραμματισμένον, ἐνάρετον, νά ἐξομολογήσθε καί νά λέγετε ὅλα σας τὰ ἁμαρτήματα. Νά ἔχῃς 100 ἁμαρτίας καί νά εἴπῃς τὰ 99 εἰς τόν πνευματικόν, καί μίαν νά μὴ φανερώσῃς, ὅλες σου ἀσυγχώρητες μένου. Καί ὅταν κάμνης τήν ἁμαρτίαν, τότε πρέπει νά ἐντρέπῃσαι, καί ὅταν ἐξομολογήσαι, πρέπει νά μὴ ἔχῃς καμμίαν ἐντροπήν.

Χριστιανοί μου, ὅταν ἐξομολογήσθε, νά λέγετε ὅλα σας τὰ ἁμαρτήματα καθάρᾳ· καί πρῶτον νά εἴπῃς τοῦ πνευματικοῦ σου: Πνευματικέ μου, θά κολασθῶ, διότι δέν ἀγαπῶ τόν Θεόν καί τοὺς ἀδελφούς μου μέ ὅλην μου τήν καρδίαν. Καί νά εἴπῃς ἐκεῖνα ὁπού σέ τύπτει ἢ συνείδησίς σου· ἢ ἐφόνευσας ἢ ἐπόρνευσας ἢ ὄρκον ἔκαμες ψεύματα ἢ τοὺς γονεῖς σου δέν ἐτίμησας καί τὰ τοῦτοις ὅμοια. Ἴδου ἐπήρες τήν *δευτέραν τρίχην*.

• Ἡ τρίτη τρίχα, ὡσάν ἐξομολογηθῆς θά σέ ἐρωτήσῃ ὁ πνευματικός: Διατί, παιδί μου, νά κάμνης αὐτά τὰ ἁμαρτήματα; Σὺ νά προσέχῃς νά μὴ κατηγορή-

23 Οκτωβρίου

Ο αδελφόθεος Ίάκωβος

Μέ τό ὄνομα Ίάκωβος εἶναι γνωστοί τρεῖς στήν Καινή Διαθήκη.

● Ὁ ἕνας ὁ Ίάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, ὁ ἀδελφός τοῦ Ἰωάννου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καί Θεολόγου. Ἀσφαλῶς δέν εἶναι αὐτός ὁ συγγραφέας τῆς Καθολικῆς Ἐπιστολῆς, διότι ὁ

.....
σης ἄλλον, ἀλλά τόν ἑαυτόν σου καί νά εἶπῃς: Αὐτά τά ἔκαμα ἀπό τήν κακήν μου προαίρεσιν. Βαρύ εἶνε νά κατηγορήσης τόν ἑαυτόν σου;

—Ὅχι!

—Λοιπόν, ἐπῆρες τήν τρίτην τρίχα.

● Ἐχομεν τήν τετάρτην. Ὅταν σοῦ δώσῃ ἄδειαν ὁ πνευματικός καί ἀναχωρήσῃς, νά ἀποφασίσῃς μέ στερεάν γνώμην καί ἀπόφασιν, καλύτερα νά χύσῃς τό αἷμά σου, παρά νά ἀμαρτήσῃς. Τό κάμνεις αὐτό;

—Μάλιστα.

—Ἐπῆρες καί τήν τετάρτην τρίχα.

Αὐτά τά τέσσαρα εἶνε τά ἱατρικά σου, καθώς εἶπομεν.

● Τό πρῶτον εἶνε νά συγχωρήσῃς τούς ἐχθρούς σου.

● Τό δεύτερον νά ἐξομολογήσαι καθαρά.

● Τό τρίτον εἶναι νά κατηγορήτε τόν ἑαυτόν σας.

● Τό τέταρτον νά ἀποφασίζετε νά μὴ ἀμαρτήσητε πλέον.

Καί ὅστις τά βάλῃ μέσα εἰς τήν καρδίαν του αὐτά τά τέσσαρα, νά ἀποθάνῃ ἐκείνην τήν ὥραν, σώνεται. Εἰ δέ χωρίς αὐτά, χιλιάδες καλά νά κάμῃ, εἰς τήν κόλασιν πηγαίνει.

(Ἐπισκ. Αὐγουστίνου Καντιώτου «Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός», ἔκδ. δ', Ἀθήναι 1971, σελ. 161-166)

Ίάκωβος τοῦ Ζεβεδαίου μαρτύρησε πρῶτος ἀπ' τοὺς Ἀποστόλους, τό 44 μ.Χ. (Πράξ. ιβ' 2).

● Ἄλλος Ίάκωβος εἶναι ὁ τοῦ Ἀλφαίου, ὁ υἱός τοῦ Ἀλφαίου, πού ἀνήκει κι αὐτός στη χορεία τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων. Οὔτε αὐτός ὅμως εἶναι ὁ συγγραφέας τῆς Ἐπιστολῆς.

● Τρίτος Ίάκωβος εἶναι ὁ Ἀδελφόθεος, ὁ ὁποῖος συγκαταριθμεῖται στοὺς λεγομένους «ἀδελφούς» τοῦ Κυρίου.

Ἀκούγοντας γιά «ἀδελφούς» τοῦ Χριστοῦ, ἰσχυρίζονται μερικοί, ὅτι τάχα ἡ Παναγία ἀπέκκτησε καί ἄλλα παιδιὰ μετὰ τή γέννησι τοῦ Ἰησοῦ. Ἀρνοῦνται, δηλαδή, τήν ἀειπαρθενία τῆς Θεοτόκου Μαρίας.

Οἱ Ὀρθόδοξοι δεχόμεστε, ὅτι ἡ Παναγία ἦταν Παρθένος πρὶν ἀπ' τή γέννησι, ἔμεινε Παρθένος κατὰ τή γέννησι καί παρέμεινε ἕως τέλους Παρθένος. Ἀειπάρθενος!

Δέν μποροῦσε νά γίνῃ διαφορετικά. Ἡ Παναγία εἶναι ἡ πύλη, πού εἶδε ὁ προφήτης Ἰεζεκιήλ (μδ' 1-3), πού ἦταν κλεισμένη καί παρέμεινε κλεισμένη, διότι μόνο Κύριος ὁ Θεός πέρασε ἀπ' αὐτήν.

Μιά ὑπαρξίς, πού φιλοξένησε τόν σαρκωμένο Θεό Λόγο, δέν θά ἦταν δυνατόν ὕστερα ν' ἀκολουθήσῃ τό συνήθη ἀνθρώπινο δρόμο. Παρέμεινε ἀμόλυντη, ἀειπάρθενος, Παναγία.

Καί οἱ «ἀδελφοί» τοῦ Χριστοῦ;

Πρόκειται γιά παιδιὰ τοῦ Ἰωσήφ ἀπό γάμο του πρὶν ἀπ' τή μνηστεία του μέ τήν Παρθένο Μαρία.

● Τρανῆ ἀπόδειξις, ὅτι οἱ λεγόμενοι «ἀδελφοί» τοῦ Ἰησοῦ δέν ἦσαν παιδιὰ τῆς Παρθένου, εἶναι ἡ φροντίδα τοῦ Χριστοῦ ἀπ' τό Σταυρό γιά τή Μητέρα Του. Ἄν εἶχε κι ἄλλα παιδιὰ ἡ Παναγία, τί τό φυσικώτερο γιά τόν Χριστό νά ἐμπιστευόταν τήν Μητέρα Του σ' ἕνα ἀπό αὐτά; Ὅμως πάνω ἀπ' τό Σταυρό ὁ Χριστός ἐμπιστεύεται τήν Μητέρα Του στόν Ἰωάννη, τόν

ἀγαπημένο Του Μαθητή. Λέει: «Ίδου ἡ μήτηρ σου». Καί στή Μητέρα Του λέει: «Ίδου ὁ υἱός σου» (Ίωάν. ιθ' 26-27).

Ὁ Χριστός εἶναι ὁ μονογενής Υἱός τοῦ Πατρὸς ὡς Θεός, καί μονογενής Υἱός τῆς Μητρὸς, ὡς ἄνθρωπος.

Τὰ «ἀδελφία» τοῦ Χριστοῦ, οἱ κατά σάρκα συγγενεῖς Του, στήν ἀρχή δέν Τόν πίστευαν (Ίωάν. ζ' 5). Κάποτε μάλιστα θέλησαν νά μποῦν ἐμπόδιο στήν εὐεργετική Του πορεία. Θέλησαν νά Τόν πιάσουν, νά Τόν περιορίσουν (Μάρκ. γ' 21). Ἀλλ' ἀργότερα ἔγιναν πιστοί, μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

● Μετά τήν Ἀνάστασι οἱ Ἰακώβος γίνεται στέλεχος τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Συνετέλεσε καί ἡ εἰδική ἐμφάνισις τοῦ ἀναστημένου Ἰησοῦ στόν Ἰακώβω. Γι' αὐτή τήν ἐμφάνισι κάνει λόγο ὁ Παῦλος στό κεφάλαιο τῆς Ἀναστάσεως (Α' Κορ. ιε' 7). «Ὡφθη Ἰακώβω», σημειώνει.

● Τόν βλέπουμε στό ὑπερῶο τῆς Ἱερουσαλήμ, ὅπου εἶναι συναγμένοι οἱ Ἀπόστολοι, ἡ Παναγία καί τὰ λίγα πρόσωπα πού ἀποτελοῦν τήν ἀρχική Ἐκκλησία (Πράξ. α' 14).

● Ὁ Παῦλος τόν ἀναφέρει ὡς ἕνα ἀπ' τοὺς τρεῖς «στύλους» τῆς Ἐκκλησίας (Γαλ. β' 9).

● Τέλος γίνεται πρῶτος ἐπίσκοπος τῶν Ἱεροσολύμων. Στήν Ἀποστολική Σύνοδο εἶχε ἡγετική θέσι. Ὅσα εἶπε (Πράξ. ιε' 13-21) φανερώουν τή σχέση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μέ τήν Παλαιά Διαθήκη.

● Οἱ φανατικοί Ἰουδαῖοι δέν ὑπέφεραν τή δράσι τοῦ Ἰακώβου. Καί γι' αὐτό τόν θανάτωσαν. Τόν ἀνέβασαν πάνω στό περὺγιο, στή στέγη τοῦ Ναοῦ, καί ἀπ' ἐκεῖ τόν γκρέμισαν κάτω.

Ἡ μνήμη του τιμᾶται ἀπ' τήν Ἐκκλησία μας στίς 23 Ὀκτωβρίου. Τήν ἡμέρα αὐτή σέ πολλούς ναούς τελεῖται ἀρχαία λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας, πού εἶναι γνωστή ὡς λειτουργία τοῦ Ἰακώβου. Σ' αὐτήν βλέπουμε τὰ στοιχεῖα πού ἐπικρατοῦσαν στή λατρευτική σύναξι τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, δηλαδή, πολλά ἀναγνώσματα ἀπ' τήν Παλαιά καί Καινή Διαθήκη καί μεγάλες εὐχές.

Ὁ Ἰακώβος ἦταν ἄνθρωπος «δίκαιος». Τρία τὰ χαρακτηριστικά τῆς ζωῆς του: Ἡ Γραφή, πού τήν γνώριζε καλά καί τήν μετέδιδε, ἡ προσευχή καί ἡ ἱεραποστολή.

Ἡ Ἐπιστολή του

Ἡ Ἐπιστολή του εἶναι ἕνα ζωντανό κείμενο.

Εἶναι διδαχὴ τοῦ Ἰακώβου πρὸς τοὺς χριστιανούς. Κι ἀπὸ μιά ἀπλὴ ἀνάγνωσι καταλαβαίνουμε, ὅτι εἶναι συγκέντρωσις καί συνένωσις δώδεκα μικρότερων διδαχῶν, πού ἔκανε ὁ Ἰακώβος.

Κάθε διδαχὴ ἔχει τό θέμα της.

Εἶναι, δηλαδή, περίληψις δώδεκα κηρυγμάτων τοῦ Ἀδελφοθέου Ἰακώβου πρὸς τό ποιμνίό του.

Ἐκεῖνο, πού χαρακτηρίζει τό ὕφος τῆς ὅλης Ἐπιστολῆς, εἶναι ἡ ζωηρότητα. Χρησιμοποιεῖ πλῆθος εἰκόνων καί παραδειγμάτων ἀπ' τή φύσι καί τήν καθημερινή ζωή, γιά νά δείξη σπουδαῖες θεολογικές καί ἠθικές ἀλήθειες. Ἡ ὅλη Ἐπιστολή ἔχει ἀπλότητα, ζωηρότητα, ἀλλά καί γλαφυρότητα.

Πολλές φορές φαίνεται σκληρό τό ὕφος. Εἶναι ὁ ἀπερίτμητος λόγος τοῦ Θεοῦ.

π. Δ. Α.

Γιά ἀγιογραφικούς κύκλους Ἡ Καθολικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰακώβου

Κυκλοφορεῖ σέ δεύτερη ἔκδοσι, ἀρκετὰ βελτιωμένη, ἡ ἐρμηνευτικὴ ἐργασία τοῦ π. Δανιὴλ Ἀεράκη πάνω στήν Ἐπιστολή τοῦ ἀδελφοθέου Ἰακώβου.

Ἐξήγησις θεολογική καί πρακτική.
Σελίδες 224. Τιμᾶται ὀκτώ εὐρώ.

Τηλ. 2103212713 καί 2109765440.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Ἡ στάσις μας στή θεία Λειτουργία κατά τόν ἅγιο Ἰωάννη τό Χρυσόστομο

Τέλεια ἡ μυσταγωγία, πού τελεῖται στήν ἐκκλησιαστική σύναξι. Στήν ὀρθόδοξο λατρεία ἐπεκράτησε τελικά ἡ **θεία Λειτουργία** τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Τό ὑπερφυές μυστήριο τελεῖται. Ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀγιάζει καί τά δύο τραπέζια. Καί τήν **ἁγία Τράπεζα**, ὅπου ὁ ἄρτος καί ὁ οἶνος μεταβάλλονται σέ Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ. Καί τήν τράπεζα τῆς **χωματένιας ὑπάρξεώς** μας, ὅπου θά ἐναποθέσῃ ὁ λειτουργός τή θεία Κοινωνία, «εἰς ἁγιασμόν ψυχῆς τε καί σώματος», «εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν, μή εἰς κριμα ἢ εἰς κατάκριμα».

- Γιά τήν τέλεσι τοῦ μυστηρίου στήν ἁγία Τράπεζα ἀρκεῖ ἡ **ιερωσύνη** τοῦ πρεσβυτέρου ἢ τοῦ ἐπισκόπου.

- Γιά τήν πρόσληψι ὁμως τοῦ μυστηρίου μέσ' στόν πιστό ἀπαιτεῖται ἡ **συνειδητή** μετοχή.

Ἐπί τῆς ὁμιλίας τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου (θ' περὶ μετανοίας, Ε.Π.Ε. 30,314-316) ἀποσπᾶμε μικρές περικοπές, ὅπου τονίζονται τρεῖς ἀπ' τούς βασικούς ὅρους τῆς συνειδητῆς αὐτῆς μετοχῆς.

- **Πρῶτον:** Ἡ **ἀδιάλειπτη παρουσία** στήν «ἐπισυναγωγή» τῆς Ἐκκλησίας, στόν Κυριακάτικο ἐκκλησιασμό. Εἶχαν, φαίνεται, ἀπό τότε ἀρχίσει οἱ ἀπουσίες ἀπ' τό Κυριακό Δεῖπνο. Σήμερα τό ἀπουσιολόγιο εἶναι πυκνότερο ἀπ' τό παρουσιολόγιο.

«Ἐκατόν ἐξήκοντα ὀκτώ ὥρας ἐχούσης τῆς ἐβδομάδος, μίαν καί μόνην ὥραν ἀφώρισεν ἑαυτῷ ὁ Θεός. Καί ταύτην εἰς πράγματα βιωτικά καί εἰς γελοῖα καί εἰς συντυχίας ἀναλίσκει; Μετά ποίου συνειδότος μεμολυσμένου; ἼΑρα εἰ ἐβάσταζες κόπρον ἐν ταῖς χερσί σου, ἐτόλμας προσπαῦσαι τοῦ κρασπέδου τοῦ ἐπιγείου βασιλέως;».

Μετὰ φρασῖς:

Ἴχει 168 ὥρες ἡ ἐβδομάδα. Μιά ὥρα ξεχώρισε γιά τόν ἑαυτό Του ὁ Θεός.

Σύ κι αὐτή τήν ὥρα (τῆς Κυριακῆς) τήν ξοδεύεις σέ κοσμικά καί γελοῖα;

Κι ὅταν ἔρχεσαι, πῶς ἔρχεσαι; Μέ μολυσμένη καρδιά στά μυστήρια;

ἼΑν ἐπισκεπτόσουν βασιλιά ἢ ἄλλο ἄρχοντα, θάχες λασπωμένα τά χέρια;

- **Δεύτερον:** Ἡ **ἀκράδαντη πίστις**, ὅτι ὅλος σέ ὅλον! Αὐτό συμβαίνει κατά τή Μετάληψι. ἼΟλος ὁ Χριστός σ' ὀλόκληρη τήν ὑπαρξί μας! ἼΑφαιρεῖ ὁ ἱερός Πατήρ κάθε λογισμό, γιά τό τί γίνεται καί πού πηγαίνει ὁ θεῖος Μαργαρίτης.

«Μή ὅτι ἄρτος ἐστίν ἴδης, μηδ' ὅτι οἶνός ἐστι νομίσης. Οὐ γάρ ὡς αἰ λοιπαί βρώσεις εἰς ἀφεδρῶνα χωρεῖ, ἄπαγε! Μή τότε νόει, ἀλλ' ὡσπερ κηρός πυρί προσομιλήσας οὐδέν ἀπουσιάζει, οὐδέν περισεύει, οὕτω καί ὡδε νόμισε συναλίσχεται τά μυστήρια τῆ τοῦ σώματος οὐσία. Διό καί προσερχόμενοι, μή ὡς ἐξ ἀνθρώπου νομίσητε μεταλαμβάνειν τοῦ θείου Σώματος, ἀλλ' ὡς ἐξ αὐτῶν τῶν Σεραφεῖμι τῆ λαβίδι τοῦ πυρός, ἦνπερ ἼΗσαΐας εἶδε, τοῦ θείου Σώματος μεταλαμβάνειν νομίσετε, καί ὡς τῆς θείας καί ἀχράντου πλευρᾶς ἐφαπτόμενοι τοῖς χείλεσιν, οὕτω τοῦ σωτηρίου Αἵματος μεταλάβωμεν».

Μετὰφρασις :

Μὴ θαρεῖς πὼς εἶναι ψωμί καί κρασί. Δέν ἀποβάλλονται, ὅπως οἱ ἄλλες τροφές.

Ἔτσι κι ἐδῶ, ἐνώνονται τὰ μυστήρια μ' ὅλη τὴν ὑπαρξί μας.

Ἔτσι κι ἐδῶ, ἐνώνονται τὰ μυστήρια μ' ὅλη τὴν ὑπαρξί μας.

Δέν μεταλαμβάνετε ἀπὸ ἄνθρωπο, ἀλλ' ἀπ' τὴ λαβίδα τῶν Σεραφείμ.

Τὰ χεῖλη μας ρουφᾶνε τὸ σωτήριο Αἷμα ἀπ' τὴν ἀχραντὴ πλευρά Του.

● **Τρίτον:** Ἡ ἀπόλυτη κατάνυξις κατὰ τὴ λειτουργικὴ σὺναξι. Δυστυχῶς δέν θεωροῦμε μεγάλη ἁμαρτία τὴν ἀπροσεξία, ἀκόμα καὶ τὴν ἀταξία κατὰ τὴ φοικτὴ ὥρα τῆς θείας Λειτουργίας.

Ρωτᾶει ὁ ἱερός Πατήρ: Δέν ντρεπόμαστε; Δέν κοκκινίζουμε;

«Τί ποιεῖς, ἄνθρωπε; Οὐχ ὑπέσχου τῷ ἱερεῖ εἰπόντι, “Ἄνω σχῶμεν ἡμῶν τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας”, καὶ εἶπας, “ἔχομεν πρὸς τὸν Κύριον”; Οὐ φοβεῖ; Οὐκ ἐρυθριᾶς; Κατ' αὐτὴν τὴν φοβερὰν ὥραν ψεύστης εὐρισκόμενος; Βαβαί τοῦ θαύματος! Τῆς τραπέζης τῆς μυστικῆς ἐξηρητισμένης, τοῦ Ἄμνου τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ σοῦ σφαγιαζόμενου, τοῦ ἱερέως ὑπὲρ σοῦ ἀγωνιζόμενου, πυρός πνευματικοῦ ἐκ τῆς ἀχράντου ἀναβλύζοντος τραπέζης, τῶν χερουβείμ παρισταμένων, καὶ τῶν σεραφείμ ἵπταμένων, τῶν ἐξαπτερυγῶν τὰ πρόσωπα κατακαλυπτόντων, πασῶν τῶν ἀσωμάτων δυνάμεων μετὰ τοῦ ἱερέως ὑπὲρ σοῦ πρεσβευουσῶν, τοῦ πυρός τοῦ πνευματικοῦ κατερχομένου, τοῦ Αἵματος ἐν τῷ κρατῆρι εἰς σὴν κάθαριν ἐκ τῆς ἀχράντου πλευρᾶς κενουμένου, οὐ φοβῆ, οὐκ ἐρυθριᾶς καὶ κατὰ ταύτην τὴν φοβερὰν ὥραν ψεύστης εὐρισκόμενος;...

Στῶμεν ἔμφοβοι καὶ ἐντρομοί, κάτω νεύοντες τὸ ὄμμα, ἄνω δὲ τὴν ψυχὴν. Στενάζοντες ἀφώνως, ἀλαλάζωμεν τῇ καρδίᾳ... Παριστάμεθα ἀμετακίνητοι, μὴ φθειγόμενοι, μὴ σειόμενοι, μὴ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὡδε κάκεισε πέμποντες, ἀλλὰ στυγνοί, κατηφείς, ἔμφοβοι... Ταῦτα πολλάκις λέγων οὐ παύσομαι, ἕως οὐ διορθωθέντας ἴδω. Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὡς Θεῷ πρόπει εἰσελθόμεν, μὴ μνησικακίαν ἐν τῇ ψυχῇ ἔχοντες, μήπως εὐχόμενοι, καθ' ἑαυτῶν εὐχόμεθα λέγοντες· “Ἄφες ἡμῖν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν”».

Μετὰφρασις :

Ἄνθρωπε, τί κάνεις; Ὁ ἱερέας προέτρεψε: Ψηλά τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά!

Καὶ σὺ ἀπάντησες: Ἔχομε πρὸς τὸν Κύριο!

Δέν ντρέπεσαι καὶ δέν κοκκινίζεις πού λές ψέματα τούτη τὴν ὥρα τῆ φοβερῆ;

Πῶ, πῶ! Ἔτοιμη ἢ τράπεζα. Ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ γιὰ σένα σφαγιαίνεται.

Ὁ ἱερέας ἀγωνίζεται γιὰ σένα. Τὸ θυσιαστήριο πυρακτώνεται γιὰ σένα.

Στέκουν τὰ Χερουβίμ, πετοῦν τὰ Σεραφίμ. Μυριάδες ἄγγελοι παραστέκουν...

Τὸ Αἷμα ἀπ' τὴν πλευρά τοῦ Κυρίου χύνεται γιὰ σένα στό ἅγιο Ποτήριο...

Σὺ δέν φοβᾶσαι; Δέν τρέμεις; Δέν κοκκινίζεις; Ψέματα λές καὶ τούτη τὴν ὥρα;

Στῶμεν καλῶς! Γεμᾶτοι φόβο καὶ τρόμο, μὲ τὰ μάτια κάτω, μὲ τὴν ψυχὴ ἐπάνω.

Νά στενάζουμε ἄφωνα, μὲ τὴν καρδιά ὅμως νά φωνάζουμε.

Ἄς στεκώμαστε στό ναὸ ἀμετακίνητοι, χωρὶς νά μιλάμε, χωρὶς νά κινούμαστε.

Τὰ μάτια οὔτε ἐδῶ οὔτε ἐκεῖ. Σοβαροί, γεμᾶτοι κατάνυξι καὶ φόβο Θεοῦ.

Αὐτὰ πολλές φορές θά σᾶς τὰ λέω, μέχρι νά διορθωθῆτε...

Πῶς μπαίνουμε στὴν ἐκκλησία; Φυσικά, ὅπως πρόπει καὶ ὁρίζει ὁ Θεός.

Στὴν ψυχὴ καμμιά κακία νά μὴ κρατᾶμε. Ὅλους νά τοὺς συγχωροῦμε.

Πῶς θά ποῦμε, «Σβῆσε τίς ἁμαρτίες μας, ὅπως κι ἐμεῖς συγχωροῦμε τοὺς ἄλλους»;

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἡ καινούργια στολή

Α' Κορ. ιε' 46-50

Ψυχικοί και πνευματικοί (στ. 46)

Ψταδιακά προοδεύει ὁ ἄνθρωπος. Συμβαίνει ὅ,τι καί μέ τήν ἡλικιακή του ἀνάπτυξη. Γεννιέται βρέφος, γίνεται νήπιο, παιδί ἀνήσυχο, ἔφηβος, νέος, ὄριμος, πρεσβύτης.

Τό σῶμα, ὅπως τό κατέστησε ἡ πῶσις, σπίν ἀρχή εἶναι ψυχικό. Ἔχει πνοή. Ἔχει αἰσθήσεις. Ἔχει λογική. Ἔχει ἐλευθερία. Μέ μιά λέξι, ἔχει ψυχή. Ψυχικό σῶμα ἔχουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι.

Αὐτό τό ψυχικό σῶμα μέ τήν ἐν Χριστῶσι γίνεται πνευματικό σῶμα. «*Ἄγιῳ Πνεύματι πᾶσα ψυχή ζωοῦται καί καθάρσει ὑψοῦται λαμπρύνεται*» (ἀπ' τοὺς ἀναβαθμούς δ' ἤκου).

● Ὁ ψυχικός εἶναι παιδί τοῦ Ἀδάμ.

● Ὁ πνευματικός εἶναι παιδί τοῦ Νέου Ἀδάμ, τοῦ Χριστοῦ. Ἀνήκει στό «γένος τό ἐκλεκτόν» (Α' Πέτρ. β' 9).

Τονίζει ὁ ἀπ. Παῦλος: «*Ἄλλ' οὐ πρῶτον τό πνευματικόν, ἀλλά τό ψυχικόν, ἔπειτα τό πνευματικόν. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός. Ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ*» (στ. 46-47). Ἀπόδοσις σπίν ἀπλοελληνική: «*Δέν εἶναι πρῶτα τό πνευματικό σῶμα, ἀλλά τό ζωικό, καί ἔπειτα τό πνευματικό. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος εἶναι ἀπ' τή γῆ, χωματένιος. Ὁ δεύτερος εἶναι ὁ Κύριος ἀπ' τόν οὐρανό (προσέλαβε τήν ἀνθρώπινη φύσι)*».

● Ὅπως ἀπ' τόν Ἀδάμ κληρονομήσαμε τήν ἁμαρτία καί τό θάνατο, ἔτσι ἀπ' τό Νέο Ἀδάμ, τό Χριστό, κληρονομοῦμε τήν ἀνάστασι καί τήν αἰώνια ζωή. Καί ὄχι μόνο πνευματικά, ἀλλά καί σωματικά.

Γιά τί σταδιακή βελτίωσι, πού ὁδηγεῖ σπίν κορύφωσι τῆς ἀφθαρσίας, λέει ὁ ἱερός Χρυσό-

στομος: «*Εἰ τά ἐλάττωνα ἐξέβη, πολλῶ μᾶλλον τά βελτίω προσδοκᾶν χρῆ*» (Ε.Π.Ε. 18α,688).

Μετὰ φρασίς: Ἄν τά κατώτερα ἔχουν συντελεσθῆ, πολύ περισσότερο πρέπει ν' ἀναμένουμε, ὅτι θά γίνουν τά πολύ ἀνώτερα ἀπό αὐτά.

Χοϊκοί και ἐπουράνιοι (στ. 47)

Ὁ ἄνθρωπος πρῖν ἀπό τήν ἀνάστασι διαφέρει ἀπ' τόν ἄνθρωπο μετά τήν ἀνάστασι, ὅπως διαφέρει ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἀπ' τό δεύτερο ἄνθρωπο. «*Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός. Ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ*» (στ. 47).

● Πρῶτος ἄνθρωπος εἶναι ὁ Ἀδάμ, πού μέ τήν παρακοή του ὠδηγήθηκε σπίν ἁμαρτία καί τό θάνατο.

● Δεύτερος εἶναι ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς, πού μέ τήν ὑπακοή Του ἀπήλλαξε τόν ἄνθρωπο ἀπ' τήν ἁμαρτία καί τόν ὠδήγησε σπίν αἰώνια ζωή. Ὁ Χριστός εἶναι Ἀθάνατος ὡς Θεός. Θανατώθηκε ἐκούσια γιά νά νεκρώσῃ τό θάνατο καί νά καταστήσῃ τόν ἄνθρωπο ἀθάνατο. «*Ἀθανασίαν παρέσχε τῶ γένει τῶν ἀνθρώπων, ὡς ὁ μόνος παντοδύναμος*» (ἀπ' τοὺς αἴνους τοῦ δ' ἤκου).

□ Περνάει βέβαια καί μετά Χριστόν ὁ χριστιανός ἀπ' τό σωματικό θάνατο, ἀλλά μέ τί βεβαίότητα τῆς ἀναστάσεως.

□ Θάβεται τό σῶμα, ἀλλά μέ τήν προσδοκία τῆς ἀναστάσεως. Καί ὅπως τό πρῶτον Ἀνάστασι Σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ δέν ἦταν γιά κλάματα, ἔτσι καί τό σῶμα τῶν ἁγίων, πού ὁδηγεῖται σπίν προθάλαμο τῆς ἀναστάσεως, δηλαδή, σπίν τάφο ἢ στό ὀστεοφυλάκιο, δέν εἶναι γιά κλάματα.

□ Γιά κλάματα καί γιά θρήνους εἶναι ὅσοι

ἔζησαν μέ ἀσέβεια καί ἀμετανοσία. Ὅχι ἡ κοίμησις τῶν ἀδελφῶν ἐν Χριστῷ, τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, πού ἔζησαν μέ πίστι καί ἀρετή. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: *«Μή κλαίωμεν τούς ἀπόντας, ἀλλά τούς κακῶς τόν βίον καταλύοντας. Ἐπει καί γεωργός, ὅταν ἴδῃ τόν σίτον διαλυόμενον, οὐ θρηνεῖ ἀλλ' ἕως μέν ἄν βλέπῃ στερεόν ἐν τῇ γῆ μένοντα, δέδοικε καί τρέμει ἐπειδάν δέ ἴδῃ διαλυθέντα, χαίρει. Οὕτω καί ἡμεῖς τότε καίρωμεν, ὅταν πέσῃ ἡ οἰκία ἡ φθαρτή, ὅταν σαρκῆ ὁ ἄνθρωπος»* (Ε.Π.Ε. 18α,688). Μετάφρασις: Νά μή κλαῖμε γι' αὐτούς πού πέθαναν. Νά κλαῖμε γι' αὐτούς πού ἔζησαν ἀμαρτωλά καί ἀμετανόητα ὅλο τό βίο. Διότι καί ὁ γεωργός, σάν βλέπῃ τό σπόρο τοῦ σίτου νά σαπίζῃ στή γῆ, δέν θρηνεῖ. Ὅσο ὅμως τόν βλέπῃ στή γῆ χωρίς νά σαπίζῃ, φοβᾶται καί τρέμει. Μόλις ἀρχίζει νά σαπίζῃ, χαίρεται. Ἔτσι κι ἐμεῖς οἱ χριστιανοί. Ἄς χαираώμαστε τότε, πού πέφτει ἡ φθαρτή οἰκία μας, δηλαδή, πού πέφτει τό σῶμα στόν τάφο. Τότε σπέρνεται τό σῶμα, γιά ν' ἀνθήσῃ σέ μία νέα ζωή.

Ἄλλαγή φρουρᾶς (στ. 48)

- Ὑπάρχουν οἱ χοϊκοί.
- Ὑπάρχουν καί οἱ ἐπουράνιοι.

Ὅχι διότι ὁ Θεός ἄλλους δημιουργεῖ χοϊκοὺς κι ἄλλους ἐπουράνιους, ἀλλά διότι ἄλλοι ἀρκοῦνται στήν κατώτερη ζωική βαθμίδα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, κι ἄλλοι δέχονται μέ τή χάρι τοῦ Θεοῦ τή θέωσι τοῦ «προσλήμματος».

● Ὁ Χριστός εἶναι ὁ ἐπουράνιος. Κατέβηκε ἀπ' τόν οὐρανό μέ τή σκάλα τῆς ἀγάπης. Ἐγίνε ἀνθρώπος. Πῆρε τήν ἀνθρώπινη φύσι καί τή θέωσε.

Ὅσοι, λοιπόν, πιστεύουν στό Χριστό καί ζοῦν τό Χριστό, αὐτοί γίνονται ἐπουράνιοι. Ὅχι μόνο πνευματικά, ἀλλά καί σωματικά. *«Οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καί οἱ χοϊκοί, καί οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καί οἱ ἐπουράνιοι»* (στ. 48). Δηλαδή: *«Μέ τόν χωματένιο ὁμοιάζουν οἱ χωματένιοι (οἱ μή ἀναγεννημένοι), καί μέ τόν ἐπουράνιο μοιάζουν οἱ ἐπουράνιοι (οἱ ἀναγεννημένοι)»*.

● Καί ὁ παλαιός Ἄδάμ πλάστηκε νά εἶναι ἐπουράνιος, συνόμιλος μέ τό Θεό. Ἡ καλή χρῆσις τῆς ἐλευθερίας του καί ἡ ἀγάπη του στό Δημιουργό θά τόν ὠδηγοῦσε ἀπ' τό κατ' εἰκόνα στό καθ' ὁμοίωσιν. Μέ τόν ἐγωισμό του

ὅμως ἐπέλεξε τήν κατάπτωσι. Μέ τήν ταπεινώσι του θά κατώρθωνε τήν ἄνοδό του, τή μονιμοποίησι στή θεϊκή δόξα, τή θέωσι.

Σάν νά ζηλέψαμε τό κῶμα, πού χρυσίμεισε ὡς πρώτη ὕλη γιά τήν πλάσι τοῦ ἀνθρώπου. Καί γίναμε μαζί μέ τό χοϊκό, χοϊκοί. *«Οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καί οἱ χοϊκοί»* (στ. 48).

● Μέλη τοῦ ἐπουρανίου Χριστοῦ γινόμαστε μέ τήν πίστι καί τή χάρι, μέ τή ζωντανή μετοχή στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας, πού εἶναι ἡ ζωή τοῦ Χριστοῦ. *«Οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καί οἱ ἐπουράνιοι»* (στ. 48).

Οἱ ἅγιοι εἶναι χριστομίμητοι. Ὁμοιάζουν στό πρότυπό τους, τόν Ἰησοῦ. Μερικοί, ὅπως ὁ Παῦλος, μποροῦν νά λένε τό «Ζῶ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δέ ἐν ἐμοί Χριστός» (Γαλ. β' 20).

Ἄλλαγή φορεσιᾶς (στ. 49)

Ἀνάλογη μέ τήν ομάδα μας, εἶναι καί ἡ φορεσιά μας.

● Μέ τό ν' ἀνήκουμε στήν ομάδα τοῦ Ἄδάμ, ἔχουμε φορέσει τή στολή τοῦ χοϊκοῦ.

● Ὅταν θ' ἀνεβούμε κατηγορία καί θά φτάσουμε στήν ομάδα τοῦ Χριστοῦ, θά φορέσουμε τή στολή τοῦ ἐπουρανίου. *«Καί καθὼς ἐφορέσαμεν τήν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καί τήν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου»* (στ. 49)

● Τήν πρώτη φορεσιά, τή φθαρτή, δέν τήν παραγγείλαμε. Γεννηθήκαμε μέ τή μορφή τοῦ θνητοῦ Ἄδάμ.

● Τή δεύτερη φορεσιά τήν παραγγέλνουμε. Μᾶς τήν εἰσιμάζει ἡ Ἀνάστασις. Ὡς προκαταβολή καταθέτουμε τήν ὁμολογία καί τήν ἀγάπη μας. Κι ἔτσι γινόμαστε «σύμμορφοι τῆς εἰκόνας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. ν' 29).

Νά γιατί προσέχουμε πῶς περπατᾶμε, πῶς ζοῦμε. Μᾶς περιμένει ἡ ἀνάστασις καί ἡ δόξα τοῦ Ἐπουρανίου. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: *«Οὐ ἔστι ραθυμοῦντας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐπιπυχεῖν, οὐδέ τρυφῶντας καί μαλακισομένους»* (Ε.Π.Ε. 18α,710). Μετάφρασις: Δέν εἶναι δυνατόν νά μποῦν στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὅσοι εἶναι ράθυμοι καί ἀδιάφοροι, οὔτε ἐκεῖνοι, πού παραδίδονται στίς ἀπολαύσεις καί ἀποχαυνώνονται.

Τή στολή τήν παραγγείλαμε. Θά τή φορέσουμε; Ἡ Ἀνάστασις μᾶς περιμένει.

Δ.Γ.Α.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Ματαιότης ματαιότητων

Ζ οῦμε ὡς νά εἶμαστε αἰώνιοι κάτω στή γῆ. Ἀπομακρύνουμε ἀπ' τό μυαλό μας τήν ἰδέα τοῦ θανάτου, δέν ὑπάρχει φρένο στό κακό.

- Τί εἶναι ἡ ζωή μας;

- Λίγη, μικρή, προσωρινή.

Ὁ ἀδελφός Θεός Ἰάκωβος (τιμᾶται στίς 23 Ὀκτωβρ.) παρομοιάζει τή ζωή μέ λουλούδι πού μαραίνεται. Πλησιάζει ὁ χειμώνας. Τό δρεπάνι τοῦ θανάτου θερίζει ὅλες ἀνεξαιρέτως τίς ἀνθρώπινες ζωές. «Ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. Ἀνέτειλε γάρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι καί ἐξήρανε τόν χόρτον, καί τό ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε» (Ἰακ. α' 10-11).

Τήν εἰκόνα τοῦ λουλουδιοῦ χρησιμοποιεῖ κι ὁ ἀπόστ. Πέτρος (Α' Πέτρ. α' 24).

- Ὁ Ἰάκωβος χρησιμοποιεῖ κι ἄλλη εἰκόνα, γιά τό παροδικό τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Τήν εἰκόνα τοῦ ἀτμοῦ. Ἡ ζωή μας εἶναι «ἀτμίς ἢ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δέ ἀφανιζομένη». Μιά τουλούπα ἀτμοῦ, πού βγάζει τό νερό βράζοντας. Φαίνεται γιά λίγο, ἀλλ' ἀμέσως ἐξαφανίζεται.

- Πολλές φορές ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ τονίζει τή ματαιότητα τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων.

Λέει σχετικᾶ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Ματαιότης ματαιότητων, καί πάντα ματαιότης*». *Ταύτην τήν ρῆσιν καί ἐν τοίχοις καί ἐν ἱματίοις καί ἐν ἀγορᾷ καί ἐν οἰκίᾳ καί ἐν ὁδοῖς καί ἐν θύραις καί ἐν εἰσόδοις καί πρό πάντων ἐν τῷ ἐκάστου συνειδότητι* (Ε.Π.Ε. 33,88). Μετάφρασις: Θυμίζω τό χωρίο: «Ματαιότητα ματαιότητων, ὅλα εἶναι ματαιότητα». Αὐτό τό ἀπόφθεγμα θάθελα νά γραφτῆ καί στούς τοίχους καί στά ροῦχα καί στήν ἀγορά καί στό σπίτι καί στούς δρόμους καί στίς πόρτες καί στίς εἰσόδους, καί πρό παντός στή συνείδησι καθενός.

- Πολλές φορές ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μέ διάφορες εἰκόνες ὑπενθυμίζει τήν *ὀλιγότητα τῶν ἡμερῶν, τήν παροδικότητα τῆς ζωῆς, τή λησμονιά πού ἀκολουθεῖ τή ζωή μας ἐδῶ στή γῆ.*

- Ὁ Ψαλμωδός λέει: «Ἐκλείποντες ὡσεὶ καπνὸς ἐξέλιπον» (Ψαλμ. 36,20).

- Οἱ Παροιμίες τονίζουν: «Μὴ καυχῶ τά εἰς αὔριον· οὐ γάρ γινώσκεις τί τέξεται ἡ ἐπιούσα» (Παροιμ. 27,1).

- Ὁ 102ος Ψαλμός λέει: «Ἄνθρωπος ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἐξανθήσει» (στ. 15).

- Στήν ἐξόδιο ἀκολουθία ἀκοῦμε: «Ὡς ἄνθος μαραίνεται καί ὡς ὄναρ παρέρχεται καί διαλύεται πᾶς ἄνθρωπος».

Κλείνουμε τά μάτια νά μή βλέπουμε τόν ἐπερχόμενο θάνατο· μέσα μας ὁμως εἶμαστε πεπεισμένοι ὅτι θά πεθάνουμε. Ἄλλωστε μιὰ ἐπίσκεψις σέ κοιμητήριο θά μᾶς θυμίση πολλά πράγματα.

Ὅλοι οἱ κεκοιμημένοι καί θαμμένοι στά μνήματα, ἔκαναν, σάν ἐμᾶς, σχεδιασμούς καί προγραμματισμούς. Ποῦ εἶναι ὅλοι αὐτοὶ οἱ σχεδιασμοὶ καί προγραμματισμοὶ τώρα;

- Τά νεκροταφεῖα περικλείουν τοὺς ὠραιότερους προγραμματισμούς.

- Οἱ πλάκες τῶν τάφων σφραγίζουν τά ὠραιότερα ὄνειρα.

- Τά σκουλήκια τῆς γῆς κατατρῶνε τά πύο μεγαλεπήβολα σχέδια.

- Ἐνα ἀπέραντο ἀρχεῖο προγραμμάτων οἱ τάφοι καί τά ὀστεοφυλάκια.

Κι οἱ δικοὶ μας προγραμματισμοὶ ἐκεῖ πιθανόν νά καταλήξουν.

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ δέν ἀποκλείει προγραμματισμούς καί σχεδιασμούς. Μόνο, πού σέ κάθε πρόγραμμα νά βάζουμε κάτι μπροστά καί κάτι πίσω.

- Μπροστά νά βάζουμε: «*Πρῶτα ὁ Θεός!*».

- Πίσω: «*Γενηθήτω τό θέλημά Σου!*».

Ἡ Ἐκκλησία δέν ἔχει κτήματα

Προκειμένου νά δώσουμε τό δικό μας στίγμα στό θέμα τῆς **Μονῆς Βατοπεδίου**, πού συνετάραξε τό πανελλήνιο καί συγκλόνησε συθέμελα τό ὄλο πολιτικό μας σύστημα, προτάσσουμε διδασκαλία τοῦ ὄντως **μεγίστου** Πατρός τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

«*Δέον ἀντί τῶν βιωτικῶν ἕτερα ἀπαλλάξασθαι, καί ἐντεῦθεν καλεῖσθαι, ἀφ' ὧν καί οἱ ἀπόστολοι ἐνομοθέτου: ἀπό τῆς τῶν πενήτων διατροφῆς, ἀπό τῆς τῶν ἀδικουμένων προστασίας, ἀπό τῆς τῶν ξένων ἐπιμελείας, ἀπό τῆς τῶν ἐπηρεαζομένων βοηθείας, ἀπό τῆς τῶν ὀρφανῶν προνοίας, ἀπό τῆς τῶν χηρῶν συμμαχίας, ἀπό τῆς τῶν παρθένων ἐπιστασίας, καί ταύτας ἀντί τῆς τῶν χωρίων καί τῶν οἰκημάτων φροντίδος διανεμέσθαι τάς οἰκονομίας.*

Ταῦτα γάρ τῆς ἐκκλησίας τά κειμήλια. Οὗτοι οἱ πρέποντες αὐτῇ θησαυροί. Καί γάρ τό «Πώλησόν σου τά ὑπάρχοντα καί δός πτωχοῖς, καί δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι», καί πρὸς τοὺς τῆς ἐκκλησίας προέδρους ὑπέρ τῶν τῆς ἐκκλησίας κτημάτων καιρόν ἂν ἔχοι λέγεσθαι. Ἄλλως γάρ ἀκολουθησάτω ὡς χρή οὐκ ἔνι, μή πάσης φροντίδος ἀπηλλαγμένων παχύτερας καί βιωτικωτέρας. Νυνὶ δέ οἱ τοῦ Θεοῦ ἱερεῖς τρυγητῶ καὶ ἀμητῶ παρακάθηται, καί πρᾶσει καὶ ἀγορασίᾳ προσόδων» (Ε.Π.Ε 12,292). Ἐλεύθερη ἀπόδοσις: Ἄντι γιὰ τά βιωτικά, θᾶπρεπε μ' ἄλλα ν' ἀσχολοῦνται οἱ τῆς Ἐκκλησίας. Μ' ἐκεῖνα, πού νομοθέτησαν οἱ ἀπόστολοι. Ν' ἀσχολοῦνται ὄχι μέ χωράφια καί μέ σπίτια. Τά χρήματά τους νά μή τά σπαταλᾶνε ἐκεῖ. Ἡ μέριμνά τους νά εἶναι:

- Ἡ διατροφή τῶν φτωχῶν.
- Ἡ προστασία τῶν ἀδικουμένων.
- Ἡ υπεράσπισις τῶν ἀπειλουμένων.
- Ἡ πρόνοια γιὰ τά ὀρφανά.
- Ἡ συμπάρσταςις στίς χήρες.
- Ἡ φροντίδα γιὰ τήν ἀγνότητα καί τήν παρθενία.

Αὐτοὶ εἶναι οἱ θησαυροί καί τά **κειμήλια** τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκεῖνο τό «Πούλησε τά ὑπάρχοντά σου

καί μοίρασε τα στοὺς φτωχοὺς καί ἔλα νά μ' ἀκολουθήσης» (Ματθ. ιθ' 21), πού εἶπε ὁ Χριστός, καιρός νά λεχθῆ καί πρὸς τοὺς προεστῶτες τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ τά κτήματα τῆς Ἐκκλησίας.

Δέν μποροῦν οἱ τῆς Ἐκκλησίας ν' ἀκολουθοῦν τό Χριστό, ἂν ἔχουν φροντίδες γιὰ πλούτη καί βιωτικά. Δυστυχῶς τώρα λειτουργοὶ τοῦ Θεοῦ, ἀφιερωμένοι, ἀσχολοῦνται μέ τρύγους καί θερισμούς, μέ ἀγοροπωλησίαις καί μέ ἔσοδα.

Ἄγιον Ὅρος (τόπος) ἢ ἅγιος τρόπος;

Ἄν ξέρουμε πού ὠρισμένοι στηρίζουν θεολογικά τῆ διάκρισι τῶν τόπων, **ἴ**σέ ἁγίους καί μὴ ἁγίους. Ὁ **ναός**, ὅπου τελεῖται ἡ **θεία Λειτουργία** καί προσφέρεται τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ὁπωσδήποτε ἅγιος.

- Ἀλλά γιὰ τί εἶναι ἅγιος τόπος τά Ἰ-

Γιὰ ἀγιογραφικούς κύκλους

Οἱ δύο πρὸς Θεσσαλονικεῖς Ἐπιστολές τοῦ ἀπ. Παύλου

Ἐξεδόθησαν καί κυκλοφοροῦν δύο νέα βιβλία τοῦ ἱεροκήρυκος ἀρχιμ. Δανιήλ Ἀεράκη. Ἐξηγοῦν θεολογικά καί πρακτικά δύο Παύλεια κείμενα.

Ἡ Α' πρὸς Θεσσαλονικεῖς

Σελίδες 256. Ἀναλύει τά πέντε κεφάλαια τῆς ἐπιστολῆς, πού χρονικά εἶναι ἡ πρώτη τοῦ Παύλου. Τιμᾶται 8 εὐρώ.

Ἡ Β' πρὸς Θεσσαλονικεῖς

Σελίδες 176. Ἀναλύει τά τρία κεφάλαια τῆς ἐπιστολῆς. Τιμᾶται 7 εὐρώ.

Μέ τήν ἐκδοσί της κλείνει ὁλος ὁ ἐρμηνευτικός κύκλος στίς Ἐπιστολές τοῦ Παύλου. Μπορεῖτε νά τίς ζητήσετε ἢ σέ μεμονωμένα βιβλία (ὀκτώ εὐρώ καθένα) ἢ σέ μεγάλους τόμους.

Τηλ. **2103212713** καί **2109765440**.

εροσόλυμα και δέν είναι οποιοσδήποτε άλλος τόπος ὀρθοδόξου λατρείας; Στά Ἱεροσόλυμα (ἢ στό «Ἁγ. Ὄρος») ἡ ἴδια Λειτουργία τελεῖται κι ἡ **ἴδια χάρις** προσφέρεται, ὅπως σέ κάθε ὀρθόδοξο Ναό.

● Καί γιατί εἶναι ἅγιος τόπος τὰ Ἱεροσόλυμα ἢ ὁ Ἄθως ἢ ἡ Τήνος, καί δέν εἶναι ἅγιος κι ὁ τόπος, ὅπου σηκώνουν τό **σταυρό** τοῦ σύγχρονου μαρτυρίου τίμιες καί ἐνάρετες ψυχές;

Γιά νά μή παρεξηγηθοῦμε ἀπό **«ἀγιοσοπῖτες»**, ἐπιστρατεύουμε 2 μαρτυρίες:

● Ἡ μιά τοῦ Κυρίου. Προκλήθηκε ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἀπ' τή **Σαμαρείτιδα** νά ἐπιστημάνη, ποιός εἶναι ἅγιος τόπος. Καί φυσικά δέν ἔδειξε ὁ Χριστός τὰ Ἱεροσόλυμα. Βεβαίωσε γιά μιά ἀκόμη φορά τήν πέρα ἀπό τόπους **πνευματικότητα** τῆς νέας λατρείας (Ἰωάν. δ' 19-24).

● Ἡ ἄλλη εἶναι τοῦ ἱ. Χρυσοστόμου: «*Βούλει συντόμως δεῖξαι με μή τόν τόπον εἶναι τόν σώζοντα, ἀλλά τόν τρόπον καί τήν προαίρεσιν*» (Ε.Π.Ε. 30, 312). Μετά φρασις: Μέ συντομία θά σοῦ πῶ, ὅτι δέν εἶναι ὁ **τόπος** πού σώζει, ἀλλά ὁ **τρόπος** καί ἡ καλή προαίρεσις.

● Αυτό δέν σημαίνει, πῶς δέν ἔχει καί τό Ὄρος Ἄθως τούς **ἀγίους** του. Τούς ἔχει, κρυμμένους βέβαια, ὄχι χρυσομέ-

νους. Ὅπως ἀγίους ἔχει κι ἡ Ἀθήνα, κι ἡ Θεσσαλονίκη καί κάθε τόπος. «*Ἐν παντί τόπῳ*» εὐλογεῖται ὁ Κύριος. Καί «*ἐν παντί τόπῳ*» βλαστάνουν ἅγιοι.

Βατό πεδῖον ἢ βατός ὁ οὐρανός;

Ἐριαζόταν ἡ ἐπέμβασις τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου; Βεβαίως ἀξιέπαινος εἶναι ὁ **κ. Γεώργιος Σανιδᾶς**, πού ἐν προκειμένῳ ἐνήργησε καί ὡς πιστός χριστιανός, πού δέν θέλει νά σκανδαλίζεται ὁ λαός ἀπό ἐνέργειες πλουσίων ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων.

● Ἀλλά, προκειμένου γιά μοναχούς, ἔπρεπε νά θυμίσῃ ὁ εἰσαγγελέας τοῦ Ἀρείου Πάγου τὰ **αὐτονόητα**:

● Αὐτονόητη εἶναι ἡ **ἀκτημοσύνη** γιά ἕνα μοναστήρι, ὅπως ἡ Ἱερά (καί ὄχι «Μεγίστη»!) Μονή **Βατοπεδίου**. Ἡ ἀκτημοσύνη καί γιά τό μοναχό, ἀλλά καί γιά τό μοναστήρι. Τά ἀναγκαῖα, ὅπως τὰ ὀρίζει ὁ ἀπ. Παῦλος (Α' Τιμ. στ' 8) ποτέ δέν ταυτίζονται μέ ἀπέραντες γεωργικές ἐκτάσεις, μέ ἑκατοντάδες ἀκίνητα, μέ ἐπιχειρηματικές δραστηριότητες, μέ καταθέσεις ἑκατομμυρίων ἐυρώ, μέ ἰδιωτικές λίμνες καί ἰδιωτικά νησιά!

● Αὐτονόητη εἶναι ἡ **θυσία δικαιομάτων**, κατὰ τό παράδειγμα τοῦ Παύλου. Ἐλεγε: «Ὅκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσία ταύτῃ» (Α' Κορ. θ' 12) καί ἐννοοῦσε τό δικαίωμα τῆς τροφῆς. Πολύ περισσότερο οἱ ἀφιερωμένοι στό Θεό θυσιάζουν δικαίωματα, πού στηρίζονται σέ φερμάνια, σέ σιγίλια καί σέ **χρυσόβουλα** βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων ἢ σουλτάνων!

Κι ἂν ὑποθέσουμε, ὅτι τό 2008 ἰσχύει βυζαντινό χρυσόβουλο τοῦ 1000 μ.Χ., πού παραχωρεῖ τή λίμνη **Βιστωνίδα** στό Βατοπέδι, μόνο ἀνεδαφικός καί ξεπερασμένος θά ἰσχυριζόταν, ὅτι ἕνα τέτοιο δικαίωμα ἰσχύει σήμερα!

● Αὐτονόητη γιά μοναχούς καί μοναστήρια εἶναι ἡ **Κυριακή ἀποταγή**, βάσις τῆς ὑποταγῆς. Παραγγέλλει ὁ Χριστός: «Μηδέν αἴρετε εἰς τήν ὁδόν, μήτε ῥάβδους μήτε πήραν μήτε ἀργύριον μήτε ἀνά δύο χιτῶνας» (Λουκ. θ' 3).

Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής	Κωδικός 1323
ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ	
Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»	
Ἐκδότης: Παναγ. Καραθανασόπουλος	
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα	
www.ioannis	
vaptistis.gr	
Τηλέφωνα: 2103212107 & 2109765440	
e	
-mail:	
info	
@i	
oannis	
vaptistis.gr	
Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου:	
Κωνστ. Σανιδᾶς, Ἰωαννίνων 6 - Μοσχᾶτο	
Ἐτησία συνδρομή:	

Γιὰ τὴ διαμονὴ τῶν μοναχῶν εἶναι ἀ-
παραίτητο ἓνα κελλί μέ τὰ χρειώδη καί
λίγα ρούχα καί ράσα. Τά **περιττά** γιατί;
Μεγάλες περιουσίες δέν εἶναι περιττές;

- Αὐτονόητη ἢ **προσφορά** καί τῶν
μοναστηριῶν τοῦ Ἁθω στή **φορολογία**
τοῦ Κράτους. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἔδωσε
κῆνσον στόν Καίσαρα (Ματθ. κβ'. 17ξξ.).
Ἄλλὰ στήν Ἑλλάδα (καί τό Ἁθως εἶναι
Ἑλλάδα!), ἡ μόνη περιουσία πού δέν
φορολογεῖται εἶναι ἡ Ἁγιορειτική!

Κτίζουν, λένε. Ἄλλὰ καί τὰ φτωχαδά-
κια κτίζουν, κι ὅμως καταβάλλουν φό-
ρους. Κι οἱ κοινοί θνητοί κτίζουν χωρίς
ἐπιδοτήσεις ἀπό κονδύλια τῆς Ε.Ε.!

- Αὐτονόητη γιά τούς ἀφιερωμένους
στό Θεό εἶναι ἡ **ἐλεημοσύνη**. Ἡ «**πεμ-
πτουσία**» τῆς χριστιανικῆς ζωῆς δέν
εἶναι ἡ ἔκδοσις πολυτελέστατου ὁμώνυ-
μου περιοδικοῦ. Εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη.

Ἡ Μονή Βατοπεδίου, ἀντί κάτω ἀπ'
τὴν πίεσι τοῦ σάλου νά καταθέσῃ δε-
κάδες ἑκατομμυρίων εὐρώ στό Ταμεῖο
Παρακαταθηκῶν καί Δανείων, θάπρε-
πε νά τὰ εἶχε καταθέσει πέρυσι ὅλα στοὺς
πυροπαθεῖς τῆς Πελοποννήσου.

Ὅλος ὁ κόσμος κατέθεσε τὸν ὀβολό
του. Ὅβολούς ἀπ' τὰ πολύ πλούσια μο-
ναστήρια τοῦ Ἁθω δέν εἶδαμε. Οἱ ἐπίση-
μοι ἐκκλησιαστικοὶ ὄργανισμοὶ φανε-
ρά προσφέρουν, ὅπως κι ὁ Παῦλος ὀρί-
ζει στήν Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολή.

- Αὐτονόητη γιά μοναστήρι εἶναι ἡ
τιμιότητα.

Ἡ συνδρομὴ γιά τὸ περιοδικό

■ Εἶναι **10 Εὐρώ (€)** τὸ χρόνο. Ἡ ἐξόφλη-
σις γίνεται: ● Στό λογαριασμό:

0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.

- Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «**Βαπτι-
στὴς**», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα.**

- Στό Γραφεῖο **Χριστοκοπίδου 12 (Μο-
ναστηράκι)** ἢ στό Βιβλιοπ. «**Βαπτιστὴς**»,
Ἐθν. Ἀντιστάσεως 103 (Ἅγιο Δημήτριο).

- Οἱ τοῦ ἐξωτερικοῦ ν' ἀποστέλλουν τὸ
ἔμβασμά τους στό ὄνομα «**Βαπτιστὴς**» (χω-
ρὶς τὴ λέξι Περιοδικό).

- Τηλέφ.: **2103212713** καί **2109765440.**

Ἐκτιμᾶ ἡ Δ.Ο.Υ. διεκδικούμενες ἀπ'
τό Βατοπέδι ἐκτάσεις στή Βιστωνίδα
στό ποσό τῶν **1.111.378** εὐρώ. Καί δίδων-
ται ὡς ἀντάλλαγμα τῆς Βιστωνίδας ἀπ'
τό Δημόσιο στή Μονή ἐκτάσεις στήν Ἀτ-
τικὴ ἀξίας... **11.755.965** εὐρώ! Ὑπερτίμη-
σις, δηλαδή, ὑπὲρ τῆς Μονῆς στό **δεκα-
πλάσιο!** Λέγεται αὐτὸ τιμιότητα;

Στὴν ὅλη ὑπόθεσι **συνένοχοι** μέ τούς
μοναχοὺς εἶναι καί κρατικοὶ καί ἄλλοι
παράγοντες. Θά τὰ βρῆ αὐτὰ ἢ ἔρευνα.

Ἐμεῖς παρακαλοῦμε τούς **ὀσίους** τοῦ
Ἁγίου Ὁρους (ὑπάρχουν ἄρκετοί) νά
προσευχηθοῦν γιά τὴν **ἀναστήλωσι** τῶν
ἐν Χριστῶ ἀδελφῶν τους στό Βατοπέδι.

Ν' ἀφήσουν τίς ἐπιχειρηματικὲς δρα-
στηριότητες, ἀρκούμενοι στήν «**εὐχή**».

Νά μὴ καυχῶνται δέ γιά τὴν Ἁγία
Ζώνη, ἀλλὰ νά καταστοῦν οἱ ἴδιοι «**ἀρε-
τὴν περιζωσάμενοι, τῆς εὐσεβείας ἐρα-
σταί**» (παρακλητικὴ, ἦχος πλ. α').

Ἀνήθικο, κι ἄς εἶναι καί νόμιμο!

Ἦγεται, ὅτι οἱ δυὸ ὑποθέσεις, «**Βουλ-
γαράκης**» - «**Βατοπέδι**», πού ἔρρι-
ξαν ἄρκετές μονάδες τὴν Κυβέρνη-
σι τῆς Ν. Δημοκρατίας στὰ «**γκάλοπ**»,
ἔχουν κάποια σχέσι μεταξύ τους. Ἴσως
διότι **συμβολαιογραφικὲς** πράξεις ἀγο-
ροπωλησιῶν τῆς Μονῆς Βατοπεδίου συν-
τάχτηκαν στό γραφεῖο τῆς συμβολαιο-
γράφου συζύγου τοῦ πρώην ὑπουργοῦ.

Ἐμᾶς ἐδῶ ἐνδιαφέρουν τόσο ἡ πρό-
κλησις τοῦ κ. Γ. Βουλγαράκη μέ τό νεο-
πλουτίστικο «**στύλ**», ὅσο καί ἡ θεωρία
του, ὅτι **νόμιμο** καί **ἠθικό** ταυτίζονται!

- Γιά τό πρώτο: Ἴσχυρίστηκε, ὅτι ὄν-
τας πολίτης εὐκατάστατος, μέ μεγάλη
περιουσία ἀπὸ κληρονομίε, ἔχει τό δι-
καίωμα νά γίνῃ πλουσιώτερος γιά τὰ
παιδιά του!

Δέν θά ἠχοῦσαν τόσο σκληρά τὰ λό-
για του αὐτὰ σέ ἐποχὴ πού ἑκατομμύ-
ρια Ἕλληνες βρίσκονται στὰ ὄρια τῆς
φτώχειας καί τριάντα χιλιάδες παιδά-
κια πεθαίνουν καθημερινά στόν πλα-
νήτη μας ἀπ' τὴν **πέινα**, ἂν ὁ κ. Βουλγα-
ράκης ἦταν ἀπλὸς πολίτης.

Δέν είναι **πολίτης** μόνο. Είναι **πολιτικός**, δηλαδή, υπηρέτης τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ. Πρόσωπο, πού πάνω ἀπ'τό ἀτομικό, νοιάζεται γιά τά κοινά. Ἦταν **ὑπουργός**, δηλαδή ἐργάτης, πού στόν ὦμο σηκώνει τό πηλοφόρι γιά τήν οἰκοδομή ενός νέου κόσμου, πάντως ὄχι κεφαλαιοκρατικοῦ ἢ πλουτοκρατικοῦ.

Καί δέν είναι πολιτικός μόνο ὁ κ. Βουλγαράκης. Είναι καί **χριστιανός**. Ἔτσι τουλάχιστον ισχυρίζεται. Καί ἡ πολυτεχνία του κάτι χριστιανικό φανερώνει.

• Ὡς χριστιανός, λοιπόν, ξέρει, ὅτι τό νόμιμο δέν είναι πάντοτε καί ἠθικό. Οἱ νόμοι είναι ἀνθρώπινα κατασκευάσματα. Ἡ ἠθική ὅμως είναι ἡ ἐκφάνσις τοῦ τέλειου νόμου τοῦ Θεοῦ.

• Μέ νόμο τους σκότωσαν τότε οἱ ἄνθρωποι τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ, τό Χριστό. «Υμεῖς -μέ ἐμπαθῆ καυχησιολογία φώναξαν οἱ Ἰουδαῖοι- νόμον ἔχομεν καί κατά τόν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν» (Ἰωάν. ιθ' 7).

• Μέ νόμο τοῦ κράτους σκοτώνονται χιλιάδες μικροί Χριστοί. **Νόμιμες** είναι οἱ σφαγές βρεφῶν. **Νόμιμα**, ἀλλά ἀνήθικα ἐγκλήματα είναι οἱ **ἐκτρώσεις**.

• Μέ τό νόμο τοῦ κράτους γκρεμίζονται δέκα χιλιάδες ἑλληνικά σπίτια κάθε χρόνο. **Νόμιμη** ἡ **μουχεία**, ἡ ἄτιμη αὐτή ἀνηθικότητα. **Νόμιμο** τό **αὐτόματο** καί τό **συναίνετικό** διαζύγιο, οἱ ἀνήθικες αὐτές βομβιστικές ἐνέργειες στά θεμέλια τῆς οἰκογένειας.

• Ὁ νόμος τοῦ κράτους ὄλο καί πιό... προοδευτικός σέ **ἀνηθικότητα** γίνεται.

□ Τά τέσσερα χρόνια γιά τήν ἐκδοσι

αὐτομάτου διαζυγίου κατεβαίνουν στά δύο! Σέ λίγο δέν θά ὑπάρχη χρονικός περιορισμός. Τό αὐτόματο (λόγω ἀνυπαρξίας λόγων) διαζύγιο, θά είναι καί χρονικά αὐτόματο! Ἡ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ γιά χωρισμό θ' ἀνοίγη αὐτομάτως!

□ Προοδευτική ἀνηθικότητα τοῦ νόμου είναι καί οἱ... **ἀνώμαλοι!** **Νόμιμη** πλέον κι αὐτῶν ἡ διαστροφή. **Νόμιμοι** κι οἱ... γάμοι τους!

Κύριε Βουλγαράκη! Καί ὁ πλοῦτος κατά τό Εὐαγγέλιο είναι ἀνήθικος. Ἀλλά αὐτό πού θεωρεῖτε ὡς νόμιμο προσέξτε μήπως καί γιά σᾶς δέν λειτουργήσῃ πάντα ἠθικά!

ΕΓΚΟΛΠΙΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΤΟΥΣ 2009

Τό Ἡμερολόγιο στέπης τοῦ Συλλόγου μας γιά τό 2009 εἶναι ἀφιερωμένο στήν **ἀναγκαιότητα**. Ἔτσι ἀκριβῶς, ὅπως τήν ἐκφράζει ἡ Κυριακή προσευχή, τό «Πάτερ ἡμῶν»: «**Δός ἡμῖν σήμερον**». Τιμᾶται 0.80 € (ὀγδόντα λεπτά). Γιά ποσότητα, ἔκπτωσης 30%. Τηλ.: 2103212713 καί 2109765440.

Ὁμιλίες π. Δανιήλ Ἀεράκη

Ἀρχίζουν τά κηρύγματα τήν Κυριακή τοῦ Σπορέως (11 Ὀκτωβρίου):

• Τό πρωί, 11.30, στό Πνευματικό Κέντρο, στό Μπραχάμι (Ἐθν. Ἀντιστάσεως 103 καί Ἀριστοτέλους 12, στάσις Βλάχου).

• Τό ἀπόγευμα, 6.30, στήν αἴθουσα Χριστοκοπίδου 12, στό Μοναστηράκι.

Τηλ. 2103212713 καί 2103212107.